

Til politikerne i sundheds-og ældreudvalget.

Tirsdag 16. maj 2017

(Forebyggelses-og Patientrådet har også sendt denne henvendelse til Sundheds-og ældreudvalget).

Regeringen vil med L 185, tvangsbehandlingsloven, fratage demente, udviklingshæmmede og hjerneskadede deres grundlovssikrede ret til frihed og selvbestemmelse i sundhedsvæsenet.

Men vil ikke vil yde disse patienter en retsbeskyttelse, der matcher de grænseoverskridende tvangsbestemmelser. Det får uægtelig regeringens forsikringer om, at "tvangen indføres for patienternes skyld" til at klinge hult!

Sundhedsministeren har i sit svar på Forebyggelses-og Patientrådets henvendelse af 25.4 2017 gjort opmærksom på, at reglen om tvangsbehandling af varigt inhabile patienter i op til et halvt år, med mulighed for forlængelse, ikke kun drejer sig om tvangsindlæggelse, men også om "tvangsmedicinering."

I den forbindelse vil vi gøre opmærksom på, at det fri og informerede samtykke, som indtil nu har været gældende for alle borgere i Danmark, har beskyttet de ældre demente patienter mod overdreven ordination af psykofarmaka. Disse lægemidler bruges som bekendt i udstrakt grad på rehabiliteringscentre og plejehjem.

Denne "naturlige" beskyttelse af demente fjernes nu med tvangsbehandlingsloven, og det bliver sundhedspersonernes ansvar, at de gamle indtager den ordinerede psykofarmaka-medicin. *Dette vil næppe blive til fordel for de gamle, men vil øge indtjeningen hos medicinalindustrien betragteligt.*

Forebyggelses-og Patientrådet mener, at de følgende tre punkter er et "must," hvis regeringen ønsker at beskytte inhabile personers retsstilling i rimelig grad:

1) **Med tvangsbehandlingsloven indleder regeringen en farlig sammenblanding af lovbestemmelserne for somatisk og psykisk syge patienter. Tvangsbehandling i et halvt år eller mere er uacceptabelt, når det drejer sig om somatisk syge patienter.** Demente, udviklingshæmmede, hjerneskadede og andre svage borgere vil, som var de kriminelle, kunne blive frihedsberøvede i halve år og mere og vil samtidig kunne blive tvangsbehandlet mod deres eget ønske. *Det er en helt urimelig behandling af fredelige borgere, som ikke er til fare for andre.*

2) **Mangel på tilkendelse af en patientrådgiver.** Efter psykiatriloven har en tvangsindlagt psykisk syg person indenfor 24 t. ret til at få tilkendt en patientrådgiver, som på patientens vegne kan klage over tvangsindlæggelsen og hjælpe med oplysning om alle forhold under tvangsindlæggelsen.

Tvangsbehandlingsloven tilkender derimod ikke en somatisk syg tvangsindlagt person en sådan patientrådgiver. Den somatisk syge tvangsindlagte patient eller hans slægtninge skal selv klage digitalt og bede den læge, der har beordret tvangen om at indsende klagen! Men det kan ikke forventes, at en inhabil tvangsindlagt person har mulighed for at klage, og det kan være svært for familien at finde ud af, hvilken læge der har fået patienten tvangsindlagt på hospital. *En tvangsindlagt fysisk syg, dement eller udviklingshæmmed patient har samme behov og samme retskrav på at blive tildelt en uafhængig patientrådgiver, som den psykisk syge patient har.*

3) **Tvangsklagenævnet må ikke udtale kritik af lægens valg af tvang over for en patient.**

Det nye Tvangsklagenævn, som skal oprettes under Tvangsbehandlingsloven, må kun fastslå, om en

beslutning om tvangsbehandling var lovlig eller ulovlig, da tvangsbehandlingen blev indledt over for patienten. Tvangsklagenævnet må ikke udtale kritik af lægens anvendelse af tvang og behandling! Lægerne har efter lovforslaget vidtgående beføjelser til at beslutte, at patienter skal tvangsbehandles. *Derfor skal det klagenævn, der er sat i verden for at efterprøve tvangsbeslutningerne, også kunne udtale kritik af lægens beslutning af tvangsbehandlinger.*

Ud over den åbenbare overtrædelse af patientrettigheder som tvangsbehandlingsloven vil medføre, ser vi dette lovforslag som en glidebane i retning af mere og mere tvang i sundhedsvæsenet. Hvis man tager det radikale skridt, at fratage en stor gruppe borgere retten til informeret og frit samtykke, så bliver det lettere at lade mere tvang følge efter. Efter vores opfattelse er regeringens tvangsbehandlingslov et fatalt skridt bort fra menneskerettigheder og det humanistiske menneskesyn, som hidtil har præget Danmark.

Med venlig hilsen

Lars Mikkelsen og Birthe Kjærgaard
Forebyggelses-og Patientrådet. FPR